

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

מינהל מוגבלויות

2017 - 2018

דף מידע לאנשים עם מוגבלות ובני משפחותיהם

רח' ירמיהו 39, מגדלי הבירה, ירושלים 91002 ת.ד. 1260
טל': 02-5085502/3 פקס: 02-5085938

מייל: mazalb@molsa.gov.il, rachelv@molsa.gov.il

דבר ראש מינהל מוגבלויות

אני מתכבד להעביר לעיונכם את עיקרי הנושאים והפעילויות שבוצעו באגפי ושירותי מינהל המוגבלויות בשנת 2017, ולהציג בפניכם את הקווים המנחים, והפעילויות העתידיות המתוכננות לשנת 2018.

בשנת 2017 עסקנו בשינויים ארגוניים והתמודדנו עם אתגרים רבים, ובעיקר בתהליכי האחדה למינהל משותף של שלושה אגפים המטפלים באוכלוסיות בתחום המוגבלויות: האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, אגף השיקום, והשירות לטיפול באדם עם אוטיזם.

כינונו של מינהל מוגבלויות מהווה מהלך של שינוי מדיניות אסטרטגי ומקצועי שיזם המשרד, בהובלה של ח"כ חיים כץ, שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, ובלווי צמוד של ד"ר אביגדור קפלן, המנהל הכללי, במטרה להעניק לאנשים עם מוגבלויות שבאחריותו ובטיפולו, את השירותים והמענים המיטביים והאפקטיביים ביותר, למען שיפור מצבם ואיכות חייהם, כל זאת על פי תפקוד האדם, צרכיו ורצונותיו. עיקר השינוי מבוסס על תפישת שירות אישי המותאם לאדם עם מוגבלות כנגזר ממצבו, תפקודו ויכולותיו.

מדובר במהלך משמעותי, הכולל מעבר ממבנה ארגוני, הנותן מענים על בסיס אופי האוכלוסיות והלקויות, למבנה חדש הבנוי מתחומי פעילות המשותפים לשלושת סוגי האוכלוסיות בתחומים הבאים: אבחון, הכרה, קהילה, תעסוקה, דיור, תכניות ייחודיות, תעסוקה ובריאות.

החזון המשותף שלנו הוא לאפשר לכל אדם עם מוגבלות חיים עם משמעות ותוכן, ולהמשיך ולפעול לשיפור מתמיד של איכות חייו רווחתו וקידומו, בשיתוף בני המשפחה והקהילה, תוך הקפדה על רמת השירות ואיכות הטיפול ויכולת הבחירה ועל ערכים של כבוד האדם, בחירה אישית, פרטיות ושילוב בקהילה, מקצועיות, חדשנות ויזמות.

אנו נמשיך לפעול לשיפור ודיוק במתן השירותים הניתנים לאנשים עם מוגבלות ובני משפחותיהם, ונפעל לפתח היצע נגיש ומגוון מקיף ורחב יותר של שירותים ותכניות, כמו גם להעלאת מעמדו ותדמיתו של האדם עם המוגבלות בחברה ובקהילה, כל זאת תוך יצירת שותפויות וממשקים עם כל השותפים לנו – לחזון, לדרך ולעשייה.

בברכה
גדעון שלום
סמנכ"ל בכיר וראש מינהל מוגבלויות

הישגי אגפי ושירותי המינהל לשנת 2017:

מסמן פעולה שתימשך גם בשנת 2018

- ✚ אישור הקמת מינהל מוגבלויות במשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים והתחלת הפעלתו במתכונת חדשה.
- ✚ הנהלת המינהל הייתה שותפה "בוועדת שמחון", שדנה בנושא מתווה קצבאות הנכות והשירותים הנלווים להם.
- ✚ פתיחת 20 מסגרות דיור חדשות לכל סוגי המוגבלויות, המותאמות לצרכים משתנים של דיירים והרחבה- של 8 מסגרות נוספות.
- ✚ פתיחת 20 דירות – בעיקר לאנשים על הספקטרום האוטיסטי.
- ✚ המשך מהלך רב שנתי למעבר 900 דיירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, המתאימים למעבר ממעונות הפנימייה לדיור בקהילה.
- ✚ מתן אישור ל- 62 מפעילים חדשים להפעיל דירות / או מערכי דיור עבור קהילות ייחודיות לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בפריסה ארצית.
- ✚ הפעלת 6 מסגרות דיור כפריות רב נכותיות ("בתים לחיים"), בסביבה כפרית בסמוך למשפחות וקהילות המוצא, עבור צעירים עם מוגבלויות שונות.
- ✚ פעולות לשיפור תנאי ורמת החיים בתחום הפיתוח הפיזי, הבטיחות וההנגשה במעונות הפנימייה ובקהילה.
- ✚ הקמת 11 מכינות להכנה לחיים עצמאיים עבור צעירים מתחומי המוגבלויות השונים.
- ✚ הפעלת מודל דיור לתמיכה באנשים המתבגרים בקהילה (בשיתוף מסד נכויות בגוינט).
- ✚ שילוב צעירים בהתנדבות במסגרות כגון: צבא, אקדמיה, תעסוקה שירותי פנאי ועוד.
- ✚ משלחת "השחר 8" - אנשים עם מוגבלויות ממסגרות הדיור ומסגרות בקהילה השתתפה במצעד החיים בפולין.
- ✚ הוספת פעילויות בתחום אורח חיים בריא ובתחום הספורט.
- ✚ דף מידע לאנשים עם מוגבלויות ולמשפחות – אנו ממשיכים במסורת להסדרת והנגשת הדיווח למשפחות לכל אגפי המינהל, ובו גם דיווח על פעילות המסגרת ודיווח פרטני על תמונת ההתקדמות של האדם עצמו.
- ✚ ביצוע הכשרות קורסים והשתלמויות שנתיות לבעלי תפקידים הנותנים שירותים לאוכלוסיות המוגבלויות- הן באמצעות ביה"ס המרכזי והן באמצעות קרן שלם.
- חיזוק הקשרים הבינ"ל: אירוח משלחת מומחים מטאיוואן.
- מתבצע מחקר בתי אב ע"י פרופ' אריק רימרמן ואוניברסיטת חיפה.
- מתבצע מחקר ע"י פרופ' אריק רימרמן של תהליך המעבר מהמעונות לדיור בקהילה.
- בוצע מחקר ע"י מכון "ברוקדייל" על רמת השימוש בשירותי מש"ה.
- בניית כלי התערבות טיפולית בתחום הבריאות בשותפות עם פרופ' יעקב גינדין ואינטראיי ישראל.
- עדכון אתר האינטרנט המשרדי בתחום המוגבלויות.
- פיתוח פלטפורמה אינטרנטית חדשה של קהילות הידע לאנשי המקצוע.
- הפצת מערך נהלים רפואיים מעודכן לטיפול בדיירי מעונות הפנימייה באגף מש"ה.
- ✚ פרסום תדריכים והנחיות בתחומי הפעילות השונים (כגון האכלה, שעת חירום ועוד).

שדרוג תעריפים והיקפי כח אדם בתחומים הבאים : מרכזי תעסוקה, דיור בקהילה,
דיור פנימייה.

קיום יום היערכות לתוכנית עבודה שנתית של המינהל, ובתוכו גם חלוקת תעודות הערכה
למסגרות ותוכניות מצטיינות.

יעדים ותכניות חדשות לשנת 2018:

- איחוד והתאמת פעילויות, תהליכים ודפוסי עבודה בין סוגי השירותים והמענים לאנשים עם מוגבלויות והלקויות השונים.
  - שינוי והתאמת תקנות חוק הפיקוח על המעונות לתהליך הקמת המינהל.
  - פיתוח והקמת מרכזי הערכה וזכויות בפריסה ארצית והסדרת מסלולי ואופני הכניסה וההכרה למינהל מוגבלויות.
  - פיתוח והתאמת כלי מיון והערכה חדשים בתחום המוגבלויות – במטרה לתת מענה מעמיק ומותאם לאדם גם עפ"י צרכים, תפקוד ויכולות.
  - פיתוח והטמעת מענים חדשים, כגון: מלווה אישי, סיוע אישי, תקציב אישי, מודולים חדשים לדיור בקהילה.
  - תוספת מטפלים לטובת אנשים סיעודיים עם מוגבלות שכלית התפתחותית במעונות הפנימייה.
  - הקמת 4 מעונות יום שיקומיים חדשים מתקציב המשרד.
  - הקמת קהילות נגישות נוספות בשיתוף השירות לעבודה קהילתית במשרד.
  - הקמת מרכזי משפחה נוספים וחיזוק השותפות האסטרטגית עם המשפחות, ע"י עיבוי מעטפת תמיכה ביתית, סיוע למשפחה, וגם בתחומי זוגיות והורות.
  - הרחבת המענים בתחום הקשר עם הצבא והשירות הלאומי, על מנת לאפשר ליותר אנשים להשתלב בשירות הצבאי ובשירות הלאומי.
  - תוספת משרות אחיות במחוזות לפיקוח מיטבי על תחומי הבריאות.
  - העמקת הקשר ושיתוף הפעולה עם משרד הבריאות – אגף בריאות הנפש/אגף השיקום.
  - הרחבת השימוש בעזרים טכנולוגיים לטובת האוכלוסייה מקבלת השירות.
  - ביצוע השתלמויות הכשרה ממוקדת של תפיסת ההפעלה החדשה, לכל בעלי תפקיד במינהל המוגבלויות ואח"כ במערכות הנלוות.
  - ביצוע מחקר מלווה של תהליך הקמת מינהל מוגבלויות.
  - ביצוע מחקר לגבי היקף השימוש בתרופות פסיכורופיות.
  - הרחבת שיתופי הפעולה עם גורמי האקדמיה לצרכי מחקר והכשרה.
  - הרחבת שיתוף הפעולה בין המינהל לאש"לים- ג'וינט והתוכנית הלאומית לילדים בסיכון – על מנת לשפר את איכות החיים של הילדים.
  - בניית ממשקי שותפות בנושאי תעסוקה עם זרוע העבודה במשרד.
  - סיוע בפיתוח נגישות למידע לאוכלוסיות במגזר הלא יהודי (בשיתוף מסד נכויות בג'וינט).
- נשמח לקבל תגובות הארות והערות לצורך שיפור השירות ל- rachelv@molsa.gov.il

